

**ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα

Άρθρο 1

Οι περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

<< γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα, δ) πράξη που στρέφεται εναντίον ή απευθύνεται προς υπάλληλο του ελληνικού κράτους ή έλληνα υπάλληλο οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους »

Άρθρο 2

Το άρθρο 159 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 159

Δωροληψία πολιτειακών και πολιτικών αξιωματούχων

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή εκείνος που ασκεί την προεδρική εξουσία, ο Πρωθυπουργός, τα μέλη της κυβέρνησης, οι υφυπουργοί, οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες και οι δήμαρχοι, που ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, ως αντάλλαγμα για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την άσκηση της προεδρικής ή εκτελεστικής εξουσίας, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από 15.000 έως 150.000 ευρώ.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται τα μέλη της Βουλής, των συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιτροπών τους που σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία η οποία διενεργείται από τα ως άνω σώματα ή επιτροπές δέχονται την παροχή ή υπόσχεση οποιασδήποτε φύσης αθέμιτου ωφελήματος, για τον εαυτό τους ή για άλλον, ή ζητούν τέτοιο ως αντάλλαγμα για να μη λάβουν μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία, για να υποστηρίξουν ορισμένο θέμα προς ψήφιση ή για να ψηφίσουν με ορισμένο τρόπο.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται αντίστοιχα και όταν η πράξη τελείται από μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B παρ. 2 έως 5 έχουν εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 3

Μετά το άρθρο 159 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 159Α ως εξής:

«Άρθρο 159Α

Δωροδοκία πολιτειακών και πολιτικών αξιωματούχων

1. Με τις ποινές του προηγούμενου άρθρου τιμωρείται όποιος υπόσχεται ή παρέχει οποιασδήποτε φύσης αθέμιτα ωφελήματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα αναφερόμενα στο ίδιο άρθρο πρόσωπα, για τους εαυτούς τους ή για άλλον, για τους σκοπούς που αναφέρονται αντίστοιχα εκεί.
2. Διευθυντές επιχειρήσεων ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχειρήσεις τιμωρούνται με φυλάκιση, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της προηγούμενης παραγράφου.
3. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B έχουν εφαρμογή και στο έγκλημα της παραγράφου 1.»

Άρθρο 4

Το άρθρο 235 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 235**Δωροληψία υπαλλήλου**

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ.
2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαιτίου αντίκειται στα καθήκοντά του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.
3. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, αθέμιτη παροχή περιουσιακής φύσης, επωφελούμενος από την ιδιότητά του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.
4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων που απαριθμούνται στο άρθρο 263Α τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια, κατά παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος, δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.»

Άρθρο 5

Το άρθρο 236 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 236

Δωροδοκία υπαλλήλου

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ.
2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.
3. Διευθυντές επιχειρήσεων ή άλλα πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχειρήσεις τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.
4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου επί πράξεων που τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό, δεν είναι αναγκαία η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6.»

Άρθρο 6

Το άρθρο 237 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 237

Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσει ή λάβει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδεχθεί την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή την επίλυση διαφοράς, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος για τον πιο πάνω σκοπό υπόσχεται ή παρέχει τέτοια ωφελήματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, για τους εαυτούς τους ή για άλλον.

3. Διευθυντές επιχειρήσεων ή άλλα πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχειρήσεις τιμωρούνται με φυλάκιση, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχο τους από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της προηγούμενης παραγράφου.»

Άρθρο 7

Μετά το άρθρο 237 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 237Α ως εξής:

«Άρθρο 237Α

Εμπορία επιρροής – Μεσάζοντες

1. Όποιος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για αθέμιτη επιρροή την οποία ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει σε κάποιο από τα πρόσωπα που απαριθμούνται στα άρθρα 159, 235 παρ. 1 και 237 παρ. 1, ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από 5.000 έως 50.000 ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, σε πρόσωπο που ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει αθέμιτη επιρροή σε κάποιο από τα πρόσωπα που απαριθμούνται στα άρθρα 159, 235 παρ. 1 και 237 παρ. 1, ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους.»

Άρθρο 8

Μετά το άρθρο 237Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 237Β ως εξής:

«Άρθρο 237Β

Δωροληψία και Δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα.

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, τιμωρείται όποιος εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσεως αθέμιτο ωφέλημα για τον ίδιο ή για άλλον ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή του κατά παράβαση των καθηκόντων του, όπως αυτά διαγράφονται από τον νόμο, την σύμβαση εργασίας, τους εσωτερικούς κανονισμούς, τις εντολές ή οδηγίες των προϊσταμένων του ή προκύπτουν από την φύση της θέσης ή της υπηρεσίας του.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπόσχεται, προσφέρει ή παρέχει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσεως αθέμιτο ωφέλημα σε πρόσωπο που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα, για το ίδιο ή για τρίτον, για ενέργεια ή για παράλειψη κατά παράβαση των ως άνω καθηκόντων του.»

Άρθρο 9

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 238 του Ποινικού Κώδικα, αντικαθίσταται ως εξής:

<<1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 235 έως και 237Β η απόφαση διατάσσει να δημευτούν τα δώρα και όποια άλλα περιουσιακά στοιχεία δόθηκαν, καθώς και εκείνα που αποκτήθηκαν αμέσως ή έμμεσα από αυτά.>>

Άρθρο 10

Το άρθρο 263Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

<<1. Για την εφαρμογή των άρθρων 235, 236, 239, 241, 242, 243, 245, 246, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262 και 263 υπάλληλοι θεωρούνται, και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα: α) σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς που ανήκουν στο Κράτος, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και που εξυπηρετούν με αποκλειστική ή προνομιακή εκμετάλλευση την προμήθεια ή την παροχή στο κοινό νερού, φωτισμού, θερμότητας, κινητήριας δύναμης ή μέσων συγκοινωνίας ή επικοινωνίας ή μαζικής ενημέρωσης, β) σέ τράπεζες που εδρεύουν στην ημεδαπή κατά το νόμο ή το καταστατικό τους, γ) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από νομικά πρόσωπα αναφερόμενα στα προηγούμενα εδάφια, εφ' όσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στην διοίκησή τους ή, αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρία, στο κεφάλαιό της ή τα ιδρυμένα αυτά νομικά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης, δ) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου στα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από τις πιο πάνω τράπεζες επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις.

2. Για την εφαρμογή των άρθρων 235 παρ. 1 και 2 και 236 ως υπάλληλοι θεωρούνται και:

α) οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι με οποιαδήποτε συμβατική σχέση, κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο είναι εξουσιοδοτημένο από τον εν λόγω οργανισμό να ενεργεί εκ μέρους του.

β) τα μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών, στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος,

γ) όσοι ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή καθήκοντα διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια, των οποίων η δικαιοδοσία αναγνωρίζεται από την Ελλάδα,

δ) οποιοδήποτε πρόσωπο ασκεί δημόσιο λειτούργημα ή υπηρεσία για ξένη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των δικαστών, ενόρκων και διαιτητών, και

ε) τα μέλη των κοινοβουλίων και συνελεύσεων τοπικής αυτοδιοίκησης άλλων κρατών.

3. Για την εφαρμογή του άρθρου 237 ως δικαστικοί λειτουργοί θεωρούνται και τα μέλη του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο 11

Το άρθρο 263B του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 263B

Μέτρα επιείκειας για όσους συμβάλλουν στην αποκάλυψη πράξεων διαφθοράς

1. Οι πράξεις των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 2 και 3 και 237B παρ. 1 μένουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οπωσδήποτε για την πράξη του, την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.

2. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3 και 237 παρ. 2 και 3 ή ο συμμετοχος στις πράξεις των άρθρων 235 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 1 και 239 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, όταν τελείται από υπάλληλο, συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής υπαλλήλου στις πράξεις αυτές, τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 επόμενα. Το συμβούλιο Πλημμελειοδικών με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμοδίου Εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των εισφερόμενων στοιχείων. Την αναστολή της δίωξης μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι τα εισφερθέντα από τον υπαίτιο στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την άσκηση ποινικής

δίωξης κατά του υπαλλήλου, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

3. Υπάλληλος, υπαίτιος για την τέλεση των πράξεων των άρθρων 235 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, ή συμμετοχος στις πράξεις αυτές, ο οποίος συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλων υπαλλήλων, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, εφόσον το πρόσωπο που καταγγέλλεται κατέχει θέση ανώτερη της δικής του και ο ίδιος έχει μεταβιβάσει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει, αμέσως ή εμμέσως, από την τέλεση ή τη συμμετοχή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων. Αν κατ' εξαίρεση η μεταβίβαση αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το στάδιο της επιμέτρησης της ποινής, το δικαστήριο μπορεί να επιφυλαχθεί ως προς την επί ποινής κρίση του, διακόπτοντας προς τούτο την διαδικασία για ορισμένη ημερομηνία και χωρίς τον χρονικό περιορισμό του άρθρου 352 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ορίζοντας παράλληλα και τις συγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή άλλες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο δράστης για να τύχει του σχετικού ευεργετήματος.

4. Αν κάποιος από τους υπαιτίους των εγκλημάτων των άρθρων 235 έως 261 και 390 ή πράξεων νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται άμεσα από τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες, εισφέρει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή στις πράξεις αυτές προσώπων που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί, το δικαστικό συμβούλιο, με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας σε βάρος του ποινικής δίωξης. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και όταν τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν ταχθεί.

Αν η Βουλή κρίνει, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού, το βούλευμα ή η απόφαση ανακαλείται και η ανασταλείσα ποινική δίωξη συνεχίζεται. Αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος, σε περίπτωση καταδίκης από το Ειδικό Δικαστήριο, ο κατά το

προηγούμενο εδάφιο συμμετοχος που εισέφερε τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 του παρόντος Κώδικα. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

5. Αν η κίνηση της ποινικής διαδικασίας δεν είναι δυνατή λόγω παραγραφής του αδικήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, στον κατηγορούμενο επιβάλλεται ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 του παρόντος Κώδικα. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Τροποποιήσεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 12

Η παράγραφος 2 του άρθρου 30 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

<<2. Στα πολιτικά εγκλήματα, καθώς και στα εγκλήματα από τα οποία μπορούν να διαταραχθούν οι διεθνείς σχέσεις του κράτους, με την εξαίρεση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές, ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει το δικαίωμα με προηγούμενη σύμφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να αναβάλει την έναρξη της ποινικής δίωξης ή να αναστείλει την ποινική δίωξη. Η αναστολή της ποινικής δίωξης μπορεί να γίνει το αργότερο έως την έναρξη της συζήτησης στο ακροατήριο.>>

Άρθρο 13

Μετά το άρθρο 45Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 45Β, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 45Β

Αποχή από ποινική δίωξη μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος

1. Σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα και τις συναφείς με αυτές πράξεις, είναι δυνατόν, μετά από σύμφωνη γνώμη του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς, να χαρακτηρίζεται ως μάρτυς δημοσίου συμφέροντος με πράξη τού κατά τόπον αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς όποιος, χωρίς να εμπλέκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στις εν λόγω πράξεις και χωρίς να αποβλέπει σε ίδιον όφελος, συμβάλλει ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχει στις διωκτικές αρχές, στην αποκάλυψη και δίωξή τους. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο πράξη του εισαγγελέα μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης, αν ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που τον οδήγησαν στην έκδοσή της.
2. Αν έχει υποβληθεί έγκληση ή μήνυση για τα εγκλήματα της ψευδορκίας, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής δυσφήμισης ή της παραβίασης υπηρεσιακού απορρήτου του Ποινικού Κώδικα ή για τις πράξεις των παραγράφων 4 ή 8 του άρθρου 22 του Ν. 2472/1997 σε υπόθεση σχετική με τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο αρμόδιος για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέας, πριν από κάθε άλλη ενέργεια, ενημερώνει σχετικά τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς.
3. Αν ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς, κρίνει μετά από την κατά την προηγούμενη παράγραφο ενημέρωσή του, ότι η ποινική δίωξη των εγκλημάτων της ψευδορκίας, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής δυσφήμισης ή της παραβίασης υπηρεσιακού απορρήτου ή των εγκλημάτων των παραγράφων 4 ή 8 του άρθρου 22 του Ν. 2472/1997, δεν είναι απαραίτητη για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, μπορεί να παραγγείλει στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέα την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη για τις εν λόγω πράξεις.»

Άρθρο 14

Μετά το άρθρο 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 253Β, ως εξής:

«Άρθρο 253Β

Ανακριτικές πράξεις επί εγκλημάτων διαφθοράς.

Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτές δεν τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και την διενέργεια:

α) συγκαλυμμένης έρευνας, την οποία ενεργεί ανακριτικός υπάλληλος με παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα και αφού ενημερωθεί προηγουμένως ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς. Η εν λόγω παραγγελία δίδεται αν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τελείται ήδη ή πρόκειται να επαναληφθεί η τέλεση κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις της παραγράφου 1 και η αποκάλυψη αυτής είναι με άλλον τρόπο αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερής. Κατά την συγκαλυμμένη έρευνα ο ανακριτικός υπάλληλος ή ο ιδιώτης που ενεργεί υπό τις οδηγίες του εμφανίζεται ως ωφελούμενος ή ως μεσολαβητής ωφελουμένου προσώπου από την αξιόποινη πράξη της παραγράφου 1 και διευκολύνει στην τέλεσή της τον δράστη που την έχει προαποφασίσει. Η συγκαλυμμένη έρευνα ενεργείται για εύλογο κατά τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί σε καμμία περίπτωση να υπερβαίνει τον ένα χρόνο. Ο ενεργών την συγκαλυμμένη έρευνα μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εκδόσεως των εν λόγω στοιχείων συγκάλυψης ορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου.

β) άρσης του απορρήτου, καταγραφής δραστηριότητας εκτός κατοικίας και συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές

προβλέπονται στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 253Α. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 2 και 3 του ίδιου άρθρου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 15

Το στοιχείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994(ΦΕΚ Α' 121)

αντικαθίσταται ως εξής:

<<α) τα άρθρα 134,135 παρ.1,2 135^Α, 137^Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146,148 παρ.2, 150, 151, 157 παρ.1, 159, 159Α παρ. 1, 168 παρ.1, 187 παρ.1, 2, 207, 208 παρ.1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παρ. 1 και 2, 264 περ. β', γ', 270, 272, 275 περ.β', 291 παρ.1,3, 374, 380, 385 του Ποινικού Κώδικα».

Άρθρο 16

Στο άρθρο 9 του ν. 2928/2001(ΦΕΚ Α' 141) προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α και 235 έως 237Α του Ποινικού Κώδικα, ακόμα κι αν δεν τελέσθηκαν στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, είναι δυνατόν να παρέχεται στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατ' άρθρο 45Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στους ιδιώτες κατ' άρθρο 253Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο συμβάλλει ουσιωδώς στην αποκάλυψη των ως άνω αξιοποιώνων πράξεων ή, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, και στους οικείους των προαναφερθέντων προσώπων, η προβλεπόμενη στις παραγράφους 1 έως 5 προστασία από πιθανολογούμενες πράξεις εκφοβισμού ή αντεκδίκησης.»

Άρθρο 17

1. Το στοιχείο ε' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 (ΦΕΚ Α' 166) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) δωροληψία και δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών (άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ),».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν. 3691/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν κάποια από τις αξιόποινες πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα των στοιχείων γ', δ' και ε' του άρθρου 3 τελείται προς όφελος νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού με βάση εξουσία εκπροσώπησής του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:».

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 51 του ν. 3691/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή ή, αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου υπό την έννοια των παραγράφων 1 και 2, καθώς και για τις εκδιδόμενες σχετικές δικαστικές αποφάσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, οι αρμόδιες υπηρεσίες είσπραξης, ως και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 2713/1999 (ΦΕΚ Α' 89) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων έχει ως αποστολή τη διερεύνηση, εξιχνίαση και δίωξη σε όλη την επικράτεια: των εγκλημάτων που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά αστυνομικοί όλων των βαθμών, συνοριακοί φύλακες και ειδικοί φρουροί που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 134, 137Δ, 216 έως και 222, 235 έως και 246, 252, 263Α, 322, 323Α, 323Β, 324, 336, 353, 372, 385, 399 και 403 έως 406 του Ποινικού Κώδικα και της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, τα παίγνια, τα όπλα, τις αρχαιότητες, τη λαθρεμπορία και τους αλλοδαπούς.»

Άρθρο 19

1. Στο άρθρο 26 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ Α' 26) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Ο υπάλληλος που έχει χαρακτηριστεί ως μάρτυς δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δεν παραλείπεται σε διαδικασία προαγωγής ούτε υπόκειται σε οποιαδήποτε πειθαρχική διαδικασία ή τιμωρείται, απολύεται ή καθ' οιονδήποτε τρόπο υφίσταται άλλη δυσμενή διακριτική μεταχείριση αμέσως ή εμμέσως και ιδίως σε θέματα υπηρεσιακής εξέλιξης, μετακίνησης ή τοποθέτησης.»

2. Στο άρθρο 110 του ν. 3528/2007 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Αν σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα ασκείται πειθαρχική δίωξη εναντίον υπαλλήλου ο οποίος, με τις πληροφορίες που παρέσχε στις διωκτικές αρχές, συνέβαλε ουσιωδώς στην αποκάλυψη και δίωξή τους, για την συνέχιση της διαδικασίας το πειθαρχικό όργανο οφείλει να αποδείξει ότι η δίωξη που άσκησε δεν οφείλεται μόνο στην προαναφερθείσα ουσιώδη συμβολή του υπαλλήλου.»

3. Στο άρθρο 125 του ν. 3528/2007 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Κατά την προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται για υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα, προστατεύεται πλήρως η ανωνυμία των υπαλλήλων, οι οποίοι, χωρίς να εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των ως άνω πράξεων ή να αποβλέπουν σε ίδιον όφελος, συμβάλλουν ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχουν, στην αποκάλυψη και δίωξή τους, ακόμα και αν αυτοί δεν έχουν χαρακτηριστεί ως μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξετάσεως η ανωνυμία του υπαλλήλου προστατεύεται εφόσον αυτός υπάγεται στο καθεστώς της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του Ν. 2928/2001.»

Άρθρο 20

1. Στην περίπτωση ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 85/2005 (ΦΕΚ Α' 122) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δωροδοκίες αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.»

2. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Π.Δ. 85/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

<< β) Τμήμα Β' Ειδικών Οικονομικών Υποθέσεων

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος είναι αυτές της παρ. 3 περ. α (Τμήμα Κοινοτικών και Εθνικών Επιδοτήσεων και Χρηματοδοτήσεων) ως προς τα θέματα:

Απατών και παρατυπιών κατά των οικονομικών συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της εθνικής οικονομίας γενικότερα.

Παραχάραξης του εθνικού νομίσματος και άλλων νομισμάτων ή τίτλων και αξιών του δημοσίου και παραβάσεων γενικά της νομοθεσίας περί εθνικού νομίσματος.

Παράνομων χρηματιστηριακών και τραπεζικών εργασιών και παρανόμων χρηματοπιστωτικών συμβάσεων, συναλλαγών και δραστηριοτήτων γενικά.

Τυχερών παιχνιδιών και καζίνο.

Δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, άδειας, σήματος και λοιπών συναφών εμπορικών δικαιωμάτων (ν. 2121/1993 Α' 25).

Παράνομων προελεύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων και νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του ν. 3691/2008 (Α' 166).

Δωροδοκιών αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.

Άλλων περιπτώσεων παράνομων δραστηριοτήτων, παραλείψεων και παρατυπιών, ιδιάζουσας φύσης ή ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος σε βάρος των συμφερόντων της Ελλάδας, που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της ΥΠ.Ε.Ε., ο έλεγχος των οποίων έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 30 παρ. 9 του ν. 3296/2004.

Συνεργάζεται με τις αρμόδιες Αρχές και φορείς, καθώς και με την αρμόδια Επιτροπή του ν. 2331/1995 ``Περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες``, στα θέματα αρμοδιότητας του Τμήματος.>>

Άρθρο 21

Λογιστικά αδικήματα

Όποιος, με σκοπό την διευκόλυνση, απόκρυψη ή συγκάλυψη κάποιας από τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 159Α παρ. 1, 236 παρ. 1 και 2, 237 παρ. 2, 237Α παρ. 2 και 237Β παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα:

- α) τηρεί λογαριασμούς εκτός των βιβλίων της επιχείρησής του,
  - β) διενεργεί συναλλαγές εκτός βιβλίων ή ανεπαρκώς προσδιορισμένες σε αυτά,
  - γ) καταχωρίζει ανύπαρκτες δαπάνες ή υποχρεώσεις, ή
  - δ) καταρτίζει ή χρησιμοποιεί τιμολόγιο ή άλλο λογιστικό έγγραφο με αναληθές περιεχόμενο,
- τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 22

Καταργούμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 11 έως και 13 του ν. 5227/1931 καταργούνται.
2. Οι περιπτώσεις στ', ζ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 καταργούνται.
3. Τα άρθρα δεύτερο έως και πέμπτο του ν. 2656/1998 (Α' 265) καταργούνται.
4. Τα άρθρα τρίτο έως και έκτο του ν. 2802/2000 (Α' 47) καταργούνται.
5. Τα άρθρα τρίτο και όγδοο του ν. 2803/2000 (Α' 48) καταργούνται.
6. Στο άρθρο έβδομο του ν. 2803/2000 διαγράφεται η λέξη «τρίτο,».
7. Στο άρθρο δέκατο παράγραφος 1 του ν. 2803/2000 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο.
8. Στο άρθρο δέκατο παράγραφος 2 του ν. 2803/2000 διαγράφονται η λέξη «τρίτο,» και η φράση «όπως επίσης εκείνες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο,».
9. Στο άρθρο ενδέκατο παράγραφος 2 του ν. 2803/2000 διαγράφεται η λέξη «τρίτο,».
10. Τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3213/2003 (Α' 309) καταργούνται.
11. Τα άρθρα δεύτερο έως και δωδέκατο και δέκατο τέταρτο του ν. 3560/2007 (Α' 103) καταργούνται.
12. Στο στοιχείο ιδ' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 διαγράφεται η λέξη «τρίτο,».
13. Τα άρθρα τρίτο έως και πέμπτο και έβδομο έως και δέκατο του ν. 3666/2008 (Α' 105) καταργούνται.
14. Τα στοιχεία ιε' και ιστ' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 διαγράφονται.
15. Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 3943/2011 (Α' 66) καταργείται.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

